

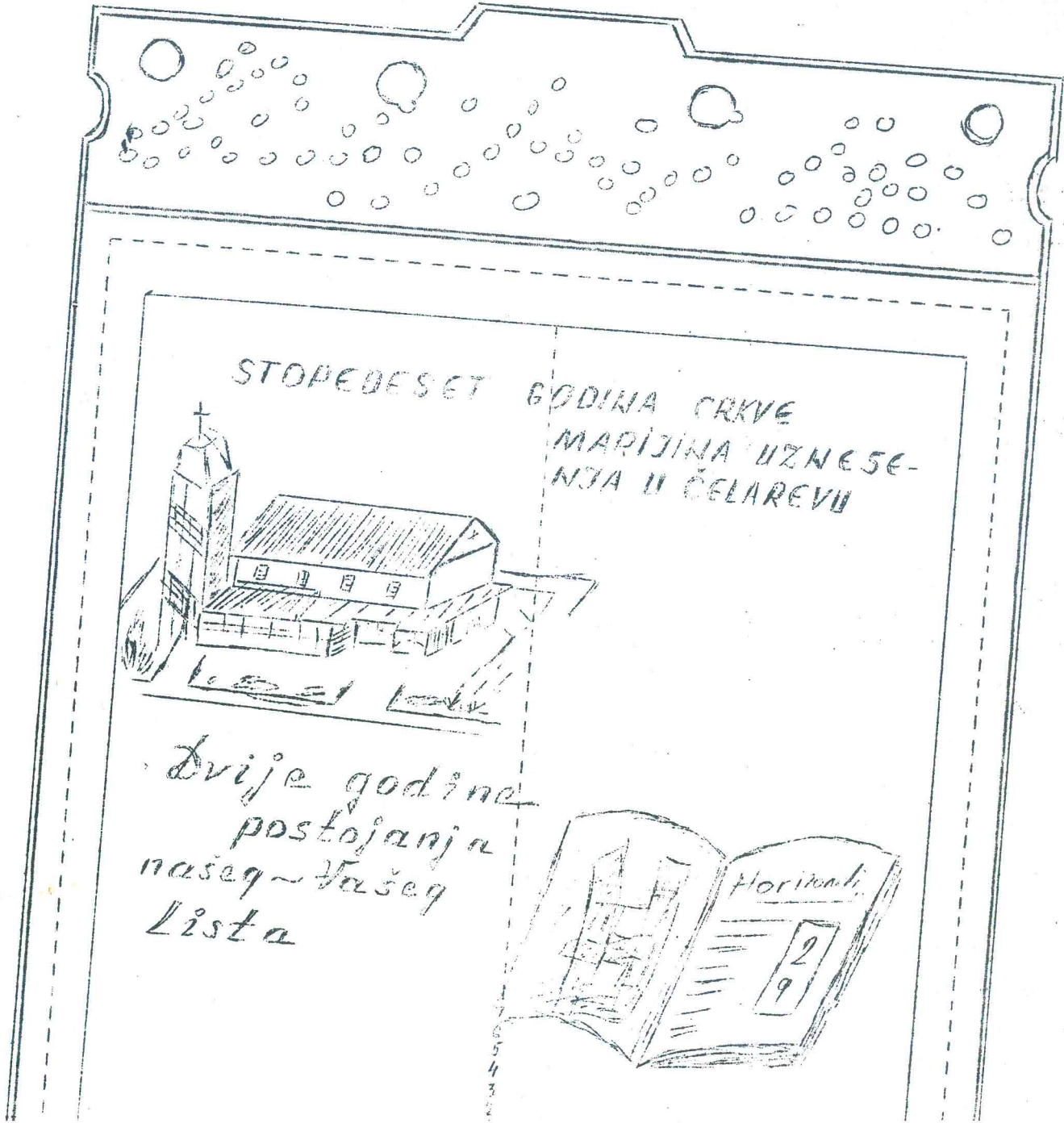
horizonti

+++++++ LIST ZA IZGRADNJU ŽUPSKOG ZAJEDNIŠTVA ++++++

Godina III

Avgust 1972.

Broj 11.

Horizonti

+++ list za izdaju žup-
skog bratstva +++

Avgust 72.

*

IZDAJE:
RIMOKATOLIČKI ŽUP-
SKI URED, Bačka Pa-
lanka, Trg brat-
stva jedinstva 30.

*

UREĐUJE:
ŽUPSKI ZBOR SURAD-
NIKA

*

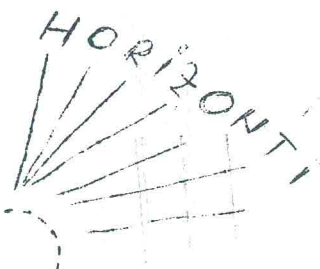
ODGOVORNI UREDNIK:
Lazar Ivan Krmpotić
Bačka Palanka, Trg
bratstva jedinstva
broj 30

*

UMNOŽENO VLASTITIM
CIKLOSTILOM

*

List se izdržava
dobrovoljnim pri-
lozima vjernika.

NASLOVNU STRANU
IZRADIO:

Đuro HORVAT

Riječ glavnog urednika

Dragi čitatelji,

Ovoga puta biti će izuzetno kratak, jer pro-
stor što ga je tehnički urednik ostavio za mo-
ju riječ malo je manji od dosadašnjeg. Raz-
log tome je obilje materijala što su ga naši
suradnici pripremili za ovaj broj, a koji je
uglavnom sličan onome što bih Van ja pisao.

Već na naslovnoj stranici možete primjetiti
da su prošle dvije godine od kako postojimaš
list. Nismo se o tom podatku toliko raspri-
pjedali zato da se hvalimo, već zato da bis-
mo sami poduzeli nešto iz čega ćemo saznati
jesu li "Horizonti" svoju zadaću, koja im je
data u avgustu 1970. godine, do sada pravil-
no provodili. Na kraju krajeva, ovo je Vaš
list koga mi samo uređujemo, i naša je du-
žnost obavještavati Vas o radu koga obavlja-
mo. To ćemo, u ovom broju, i učiniti.

Na kraju, svima onima koji su nam do sada po-
magali, (bilo materijalno ili da su pisali za
naš list), od srca se zahvaljujem, a sve čit-
atelje srdačno pozdravljam.

Vaš urednik

Kedves olvasóink,

Ez alkalommal rövid leszek mivel a technikai
szerkesztő kevesebb helyet hagyott szavamnak
mint az előbbi számokban. A helyszűke azért
állt fel mert munkatársaink sok anyagot ké-
szítettek elő ebbe a számba amelynek a témá-
ja hasonló ahhoz amit én akartam írni Önök-
nek.

Már a címlapról láthatják, hogy lapunk már
két éve létezik. Ezt nem azért hoztuk fel hogy
dicsekedjünk, hanem azért mert szeretnénk meg-
tudni hogy a "Horizonti" elérte-e 1970 augu-
sztusában kitűzött céljait. Különben is a
"Horizonti" az Önök lapja és mi csak szerke-
sztyük őt azzal a kötelességgel, hogy érte-
sítsük Önöket a munkáról amit itt végzünk.
És ezt ebben a számban teljesítjük is.

És végül, szívből köszönöm mindenkinek aki
segített nekünk (pénzadománnyal vagy írással
lapunk részére), olvasóinkat pedig szívé-
lyesen üdvözlöm.

a Ti főszerkesztők

ZNAČENJE HRAMA
U ŽIVOTU POMJESNE
CRKVE

=====

Već od najranijih vremena, osjetili su kršćani potrebu da za svoje sastanke imaju posebne zgrade u kojima će se sastajati, da dožive susret sa svojim Bogom i braćom u njemu. O tome nam svjedoče i sami sveti Tekstovi Biblije, uz praksu da su se sastajali i po kućama pojedinih kršćana. Najstarija arheološka istraživanja svjedoče nam kako se ta gradnja bogoslužnih objekata razvijala u različitim periodima povijesti, uvjetovana različitim potrebama pojedinih pomjesnih zajednica, kao utjecajem različitih kultura i civilizacija.

Ne bismo željeli pratiti povijesni razvoj arhitekture bogoslužnih objekata, nego bi u našoj kršćanskoj svijesti pokušali osvježiti značenje hrama u životu jedne župske zajednice - pomjesne Crkve.

Već sam identitet (jednakost) pojmova koje upotrebljavamo, mnogo govori. Naime, nemamo poseban pojam za Crkvu, kao Kristovu Ustavu, kao živu zajednicu vjernika koja vjerom i milošću tvori po Kristovoj odredbi Njegovo Otajstveno Tijelo. Za oba ta pojma mi imamo samo jedan termin, uvriježen u svijesti naroda Božjeg, a taj je crkva. Sama ta činjenica pokazuje koliko je pomjesna crkvena zajednica, kao dio sveopće Kristove Crkve, upućena na ovaj materijalni hram, koga također nazivamo crkvom. Hram u religioznoj svijesti kršćanina mora zauzimati posebno mjesto. U tom hramu kršćanin treba da doživljava svoje najintimnije susrete sa svojim Bogom kroz sredstva milosti, tj. kroz sv. Sakramente, a posebno kroz sv. Misu; zatim, kroz svoje susrete sa Božjom Riječi, koja se tu u Zajednici lomi, te u skupu svoje braće, krštene istim krstom vode i Duha svetoga, i povezano zajedničkom vjerom i svetim

A TEMPLOM

JELENTÉSE A HELYI
EGYHÁZ ÉLETÉBEN

=====

Már a legrégebbi időktől kezdve a keresztények szükségét érezték annak, hogy egy külön épületben gyülekezzenek és találkozzanak Istennel és felebarátaikkal. A Szentírásban is az áll, hogy a keresztények egymás házában gyülekeztek. A legrégebbi régészeti kutatások is amellett szólnak, hogy az istentiszteleti épületek különféle történelmi szakok alatt, a helyi közösségek különböző követelményeitől függve, valamint különféle kulturák és civilizációk hatása alatt fejlődött.

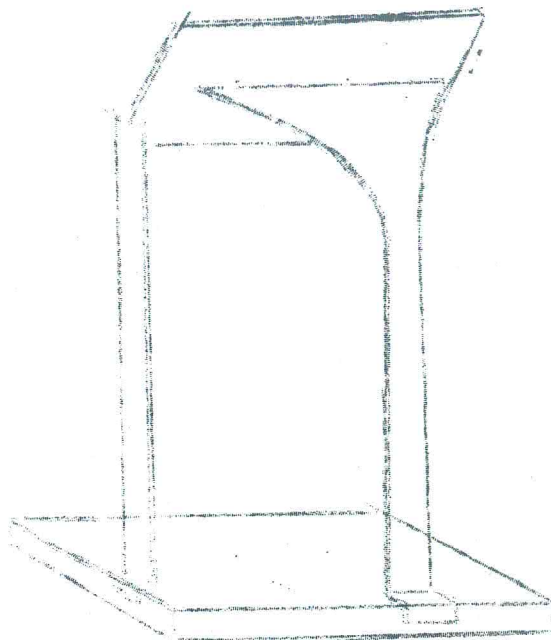
Nem szeretném kísérni az istentiszteleti épületek fejlődését a történelem alatt hanem megkísérelném felfrissíteni a mi keresztény öntudatunkban azt hogy milyen jelentősége van a templomnak egy helyi Egyházközösség életében. Eleget mond maga ez a tény hogy mennyire rá van utalva a helyi Egyház közösség, mint Krisztus Egyházábanak része, a materiális egyházra amelynek a neve templom. A templomnak külön helyet kell elfoglalnia a keresztények hittudatában. A templomban kell hogy a keresztény átélje a legintimebb találkozásait az Istennel a kegyelem eszközei és a szent szentségek, de különösen a Szentmise által.

Továbbá az Isten Szavával való találkozásain keresztül, a testvéreivel együtt akik ugyanazon szentvizzel és Szentlélek által lettek keresztelve, egy hittel és szent titokkal vannak összekötve. Ebben a templomban van az Egyház Anyjának a szent Ále, amely a Szentlélek szerint fogantja és szüli az új életre az ember fiait. És itt az én keresztény létemnek a kezdete. Ebben a templomban halgatják és magyarázzák az Isten Szavát, amely segítségével és elfogadásával bennünk nő az új

tajnama. U tom je hramu ono djevičansko krilo Majke Crkve, koje po Duhu svetomu začinje i rađa na novi život sinove ljudske. Tu je i za mene početak moga kršćanskog postojanja. U tome se hramu u Zajednici sluša i tumači Božja Riječ koja čini, da prihvaćanjem iste Riječi živim, u nama rastetaj novi Božanski život koji na krstu primismo. Nadasve, taj život biva hranjen i učvršćivan čudesnom hranom, koju nam kao zalog svoje najveće ljubavi ostavi sam Krist, a koja se danomice lomi u hramu, sve do dolaska Gospođinova, tako da svaki koji blaguje Tijelo Kristovo imade života u sebi.

Zajednicu braće u vjeri kršćanin redovito doživljava u hramu. Tu mladi kršćani dobivaju pečat Duha svetoga, koji nam se daje kao pomazanje da svojim životom u Zajednici, (ali i kao pojedinci), dajemo živo svjedočanstvo svoje vjere u Krista i života po njoj. Hram je mjesto gdje mladi Božji izabranici uzimaju na sebe milost i službu svećeništva, da služe Kristu i Ocu izgrađujući uz milost Božju braću. Drugi se opet, snagom sakramenta ženidbe, stavljaju također u službu Kristu svjedočeći za Njegovu ljubav, koja se manifestira u njihovom životu, a rezultira u plodnom davanju života iz ljubivi onima, koje će sutra Krist po milosti izabrati za svoju braću, za sinove svoga Oca, za one koji će produžiti njegovu prisutnost u vremenu i prostoru. Umorni i opterećeni hramu nalazimo prijestolje njegovog milosrđa i milosti. Ispovjed i sakramentalno odrješenje uspostavlja ju u našem srcu život milosti i prijateljstva s Bogom, i po njemu sa braćom. Kulminacija tog života je svaki put kad god se kršćani, kao Zajednica, sastaju da slave Euharistiju. To je najviša slava koju kršćani iskazuju Ocu po Isusu Kristu sinu Njegovu, ali i najveća duhovna korist za Crkvu i svijet!

A jesmo li u svako doba svjesni toga? Prilika je da, dok slavimo ovaj jubilej jedne od naših pod-

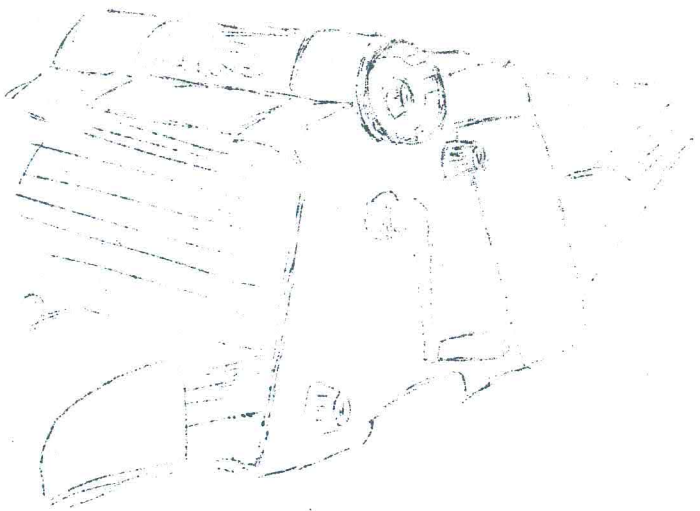

Isteni život koji akeresztben kapunk. Sőt ezt az életet élteni és szilárdítja a csodálatos étel amelyet legnagyobb szeretete zálogául hagyott Krisztus, és amelyet napon ta törünk a templomban, az Úr jöve teléig, úgyhogy mindenki aki befo-gadja Krisztus testét élettel van ellátva.

Felebarátaik hitközösségét a a keresztények a templomban élük át. Itt a fiatal keresztények megkapják a Szentlélek pecsétjét amelyet az olajkenettel kapunk, hogy életünkkel a Közösségben (de mint egyének is) tanúsítjuk hitünket Krisztusban és életünket az Ő tanai szerint. A templom az a hely ahol Isten fiatal kiválasztottjai magukra veszik a papi hivatás teendőit, hogy Krisztusnak és az Atyának szolgálva, Isten segítségével kiépítsék testvéreiket. Mások pedig a házasság szentsége által állnak Krisztus szolgálatába az ő szeretetét bizonyítva, amely életükön át tükröződik, és a szeretetből adott életen át eredményezik. Életadás azoknak akiket holnap Krisztus testvéreinek fog választani és az Atyának a fiaivá fog avatni akik majd meghosszabbítják jelenlétét az időben és térben. Fáradtak és túlterheltek a templomban az ő könyörületét és

ručnih crkava, tu svijest probudimo i osvježimo u našim srcima. Ali, da se dah toga osvježenja osjeti i u našem svakidanjem životu.

Lazar Ivan Krmpotić

HORIZONTI

od avgusta 1970. do avgusta 1972

U naslovu stoji da se ovim mjesecom navršavaju dvije godine kako list "Horizonti" postoji, i svojim postojanjem polako, gotovo neprimjetno ali uporno gradi zajedništvo u našoj župi. Ta, tako velika i odgovorna zadaća, povjerena je jednom - po formi i obimu, po redakciji i sredstvima - malom listu. Ne, ne i beznačajnom. Ne beznačajnom baš po zadaći (svrsi) za koju se izdaje.

Ali, da li on, i kako on tu vašu zadaću provodi u djelo? Dvije godine smo radili, i za te dvije godine izdali dvanaest brojeva. Na

jóságát találjuk. A gyónás és az áldozás szentsége szivünkben helyreállítja a jólétet és a barátságot az Istennel, és általa testvéreinkel. Az ilyen élet tetőpontja az amikor a keresztények összegyűlnek mint Közösség, hogy éljék az Eucharisziát. Ez a legnagyobb dicsőség, amit a keresztények adnak az Atyának Jézus Krisztus az Ő Fia által, de a legnagyobb haszon is az Egyháznak és a világnak!

De tudatában vagyunk-e mi ennek? Itt az alkalom hogy felébresszük és felfrissítsük ezt a tudatot szivünkben, amikor a Csébi templom jubileumát üljük. De úgy hogy ez a tudat szelleme behatoljon mindennapi életünkbe is.

Lazar Ivan Krmpotić

A "HORIZONTI" KÉT ÉVE

(1970 augusztusától
1972 augusztusáig)

A címlapon az áll, hogy ebben a hónapban van két esztendeje annak, hogy a "Horizonti" létrejött és fennállásával szinte észrevétlenül de azért kitartóan építi a közösséget egyházunkban. Ez a fontos és nagy feladat egy formailag és terjedelmileg, a szerkesztőség és a meglévő eszközök szempontjából - kis lapra lett bízva. De azért ez a lap nem jelentéktelen. Nem jelentéktelen az a feladat miatt amiért meg is lett alapítva.

De ezt a feladatot véghezvisszük és milyen módon? Két éve dolgozunk és ez idő alatt tisenként számot adtunk ki. Időnként akaratunkat vesztettük, megtorpantunk a nehézségek sokasága előtt, és

mahove smo gubili volju, posustavili pred nizom poteškoća koje su nam se nametale, i opet iznova postavljali sa radom - izgrađnjom za jedništva. Radili smo u miru, tiho bez velikih reklama i uzbuđenja.

A onda smo osjetili da je došlo vrijeme kada treba učiniti nešto iz čega ćemo vidjeti jesmo li ostali vjerni zadaći koju smo si postavili. Sastali smo se i odlučili da to bude u avgustu mjesecu, kada se navršavaju dvije godine od izlaženja prvoga broja. I evo, to što smo odlučili, sada provodimo u djelo.

Kada je rad počeo, uredništvo je brojalo četiri člana. Četiri učenika srednje škole, bez iskustva i materijalnih sredstava, žrtvovalo je dio svoga slobodnoga vremena za ideju koja je dugo sazrijevala, i koja je konačno postala stvarnost - graditi zajedništvo pomoću lista. Nedostatak materijalnih sredstava nije predstavljao naročitu poteškoću, (bar ne još tada). Postojao je jedan pisaći stroj i veliki entuzijazam (polet) mladih vjernika, a to je za početak bilo dovoljno. Uz osobna zalaganja, svestranu pomoć župnika i nesebičnu pomoć zajednice mladih vjernika, uredništvo je radilo, na vlastitim pogreškama se učilo, i usavršavalo list.

Njegov sadržaj se, iz broja u broj, mijenjao i obogaćivao. Već u trećem broju uvodi se rubrika "Razgovarali smo sa..."; rubrika "Naše teme" postaje isključivo rubrika za mlade; daje se mogućnost mladim pjesnicima da svoje radove objavljuju u rubrici "Pjesnički kutak", a sve u cilju prilagodavanja karaktera lista postojećim okolnostima.

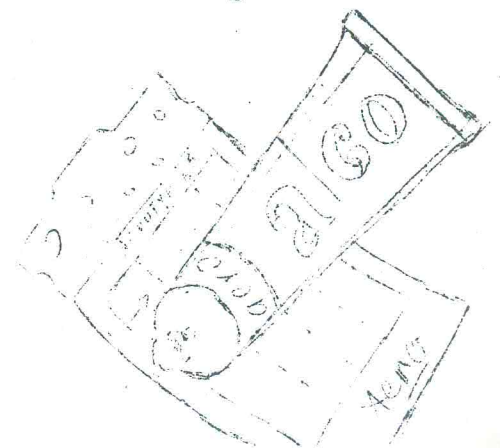
Jasno da ovako bogat sadržaj nije rezultat rada samo ona četiri urednika koji su počeli rad. Postepeno, oni su uspjeli oko sebe okupiti manji krug suradnika, te su uz njihovu pomoć pribavljali i uređivali materijale za list. Jedino što manjka, a po našem mišljenju to je od presudnog značaja za stvar

aztán újból nekiláttunk feladatunk elvégzéséhez - a közösség kiépítéséhez. Üsenedben és nagy reklám valamint izgalom nélkül dolgoztunk.

És ekkor elérkezett az idő amikor megéreztük, hogy itt az ideje valamit tenni amiből látnánk, hogy hűek maradtunk-e célunkhoz amit magunknak kitűztünk. Összeültünk és elhatároztuk, hogy ez augusztusban legyen amikor lapunk kiadásának második esztendeje lesz. És ime elhatározásunkat most véghez is visszük.

A munka elején a szerkesztőség négy tagot számlált. Négy középiskolás tapasztalat nélkül, anyagiak nélkül, feláldozták szabad idejük egy részét az eszmének amely sokáig érelődött és amely a végén valóssággá - a közösség lapunk útján való kiépítésévé - vált. Az anyagiak hiánya elejében nem jelentett nagy akadályt. Volt egy írógépünk és az ifjú hívők lelkesedése ami éppoly elég volt. A személyi önfeláldozás, a lelkipásztor sokoldalú segítségének és a katolikus ifjúság munkájának felhasználásával a szerkesztőség saját hibáin okulva dolgozott és a lapot tökéletesítette.

A lap tartalma számtól számig változott és bővült. Már a harmadik számban bevezettük a "Razgovarali smo sa..." valamint a "Naše teme" rovatokat. A "Naše teme" rovat kizárólag a fiataloké lett, az ifjú költők lehetőséget kaptak költeményeik megjelentetéséhez a "Pjesnički kutak" című rovatban, és mindez a céllal, hogy közeledjünk lapunk beállítottságához.

7

nasa, je suradnja najšireg dijela čitalaca. U vezi s tim samo da Vas podsjetimo: u uvodniku prvoga broja pisali smo o tome kako bi nam "Horizonti" trebali pomoći u zbližavanju, međusobnom upoznavanju, razbijanju odbojnosti koja postoji između mlade i stare generacije, i tako dalje. A mogu li oni to uraditi bez pomoći čitalaca? Na kraju krajeva, sam naziv lista - "HORIZONTI" - govori da je njegova opstojnost i perspektiva negdje daleko, dokle god oko može doprijeti. A tamo, daleko, nalaze se oni čitaoci koje želimo okupiti oko sebe.

Đuro HORVAT

Mihrhető az ilyen gazdag tartalom nem csak annak a négy tagnak az érdeme. Fokozatosan sikerült nekük köré gyűjteni egy kisebb munkatárs-csoportot melynek segítségével gyűjtötték az anyagot a lapnak. Egyedül ami hiányzik lapunknak, és ez a legfontosabb, egy ilyen lapnak mint amilyen ez az a legszélesebb körű olvasóinknak a közreműködése. Ezzel kapcsolatban emlékeztetjük Önöket hogy az első szám bevezetőjében azt írtuk, hogy a "Horizonti" feladata az egymásközötti megismerkedés, a közeledés, a visszataszítás elvetése a generációk között. És el bírják-e ők ezt végezni az olvasók segítségével? És végül, maga a lap elnevezése "Horizonti" (láthatárok) arról beszél, hogy a lap fennállása és jövője valahol a távolban van, ameddig a szem ellát. És olyan messze vannak azok az olvasók akiket magunk köré szeretnénk gyűjteni.

Đ. Horvat

RASPORED POBOŽNOSTI U POVODU
PROSLAVE 150-GODIŠNJICE CRK-
VE U ČELAREVU:

DUHOVNA OENOVA:

Petak, 11. 8. - sv. Misa i propovjed u 19,30 sati

Subota, 13. 8. - sv. Misa i propovjed u 19,30 sati.

Nedjelja, 13. 8. - Dječji dan; PRVA PRIČEST pod sv. Misom u 16 sati.
Poslije sv. Mise mala akademija u čast Presvetoj Djevici: MARIJINE
RADOSTI. Poslije svega zakuska za djecu.

Ponedjeljak, 14. 8. - sv. Misa i propovjed u 19,30 ssti.

Utorak, 15. 8. - VELIKA GOSPA. - Svečana Koncelebrirana sv. Misa, koju vodi biskup subotički Monsinjur MATIJA ZVEKANOVIC, uz sudjelovanje bivših čelarevskih dušobrišnika. Pod sv. Misom dvije redovnice obnavljaju svoje zavjete. Propovjedi na tri jezika. Kod prikazanja župa prinosi svoje dare Gospođinu! Na koncu svečani T E T E U M!

Prilika za ispovjed kroz svo vrijeme!

Cijenjeni uredniče,

Redovito čitam naš list, i ako bi apstrahirali (zanemarili) tehničke pogreške i slične manje propuste, mogu reći da mi se poprilično sviđa. Osobito je on koristan nama koji živimo daleko od matične župske zajednice, jer se preko njega informiramo o događajima u župi, o aktivnostima župljana, o

likovima pojedinih osoba, (u intervjuu). Riječi župnika uvijek potiču na razmatranje o aktualnostima života Crkve. Rado čitam i pjesnički kutak i druge rubrike; zapravo sve.

Na ovo pisanje me je potaklo pismo majke Ane, objavljeno u 10. broju. Oduševljen sam bio tim pismom, jer je na jedan jednostavan i prislan način stavila nam na srce jednu dosta važnu stvar.

Ako malo bolje pratite prilike u našoj župi, vidjeti ćete da vjera kod omladine dosta slabo stoji. Mislim, da se ne bi svu krivicu moglo svaliti na nevarnost i nezainteresiranost samih mladih. Korjen je mnogo dublji, a leži u obitelji. Procesom socijalizacije ličnosti, (kako psiholozi stručno nazivaju odgoj), mladi čovjek stječe sve tekovine društvenog života: jezik, znanje, razvija razne talente, stiče zvanje, itd. Tako stekne i vjeru. Život u obitelji određuje stavove i mišljenja djeteta o mnogim pitanjima (odnosno odgovorima) na koja nailazi u životu. Iako se često govori o takozvanom sukobu generacija, (što stoji), ipak po pitanju vjere važi ona poslovice da iver ne pada daleko od klače.

Obitelj bi trebala u dijete usaditi klicu vjere, (ali ne batinom i zastrašivanjem paklom), i dalje je njegovati u suradnji sa svećenikom i cijelom vjerskom zajednicom. Tek tako bismo dobili svjesne djevojke i mladiće - kršćane, pa bi se mogla ostvariti i želja majke Ane.

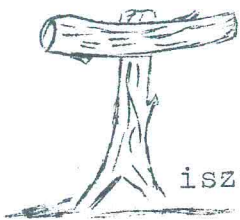
Problem odgoja u obitelji nije tako jednostavan, i ne može ga se preko noći riješiti. Ali, o tome "Horizonti" već dosta pišu, a nadam se da će i dalje tim pravcem pokušati utjecati na svijest župljana.

Dvije tri riječi bih rekao o pjesmi Šamonija - "Beskonačnost... vječnost... ljubav..." Iako mi se pjesma sviđa, mislim da ona nije mnogo u skladu sa kršćanskom nadom koja bi trebalo da nas ispunja.

Na kraju, mislim da je vrijeme da suradnici u "Horizontima" iziđu iz anonimnosti.

Vaš čitalac,

Franjo HORVAT
IZ ZAGREBA

isztelt főszerkesztő,

Rendszeresen olvasom a Mi lapunkat és a technikai hibákat valamint a kisebb hiányokat mellőzve, mondhatom hogy eléggé tetszik. Különösen hasznos ö nekünk akik messze élünk palánkai egyházközösségünktől, mert rajta keresztül értesülünk az egyházi eseményekről, a közösségbeliek tevékenységéről valamint egyes személyek arculatáról (az intervjúkon keresztül). A lelkipásztor szavai mindig gondolkozásra készítenek az Egyház időszerűségéről. Szívesen olvasom a fiatal költők rovatát, a többi rovatokat egyszerűen mindent.

Erre az írásra Anna anya levele készített amely a 10.-ik számban volt nyilvánosságra hozva. El vagyok ragadtatva ezzel a levéllel mert egy egyszerű és meleg módon lelkünkre bizott egy igen fontos dolgot.

Ha jobban figyelik a helyzetet Egyházunkban látni fogják hogy az ifjuság elég rosszul áll a hittel. Véleményem szerint nem kellene az összes felelősséget a fiatalok hanyagságára és érdektelenségére hárítani. A gyökerek sokkal mélyebbek és a családi életbe vezetnek vissza. A szocializálódás személyi folyamatával (ahogy a pszichológusok nevezik a nevelést) az ifjú a társadalmi élet összes eredményeit megtanulja: a nyelvet, a tudást, különféle tehetségeket fejleszt, hivatást szerez, stb... Így jut a hithez. A családi élet meghatározza a gyermek álláspontját az élet összes kérdéseiről. Habár sokat beszélnek a generációk nézeteltéréseiről mégis a hitben érvényes az a mondás, hogy az alma nem esik messze a fájától.

A családnak be kell ültetnie a hit csiráját a gyermekbe (de nem veréssel és a pokollal való rémisztetéssel) és tovább gondozni a lelkipásztorral és az egyházközösséggel együtt. Csak így kaphatunk öntudatos lányokat és fiukat keresztényeket, és valóra válna Anna anya kívánsága.

A család és a nevelés kérdése nem olyan egyszerű és nem lehet csak úgy megoldani. De erről a "Horizonti" már sokat ír és remélem, hogy továbbra is ily módon próbálnak hatni a közösségbeliek öntudatára.

Néhány szót még Šamoni "Beskonačnost...vječnost...ljubav..." című verséről. Habár a vers nekem tetszik, véleményem szerint nincs épp összhangban a keresztény reményekkel amelyekkel élünk.

A végén, gondolom itt lenne az ideje, hogy a "Horizonti" munkatársai kilépjenek az ismeretlenség homályából.

az Önök olvasója

Franjo Horvat Zágrábból

RAZGOVARALI SMO SA

našim čitaocima

Ovom anketom, što smo je sproveli među našim čitaocima, željeli smo saznati rezultat dvogodišnjega rada što je ostao iza nas. U tu svrhu koristili smo župsku kartoteku iz koje smo, brižljivim odabiranjem, izabrali nekoliko župljana (sa pretpostavkom da čitaju "Horizonte"), različite dobi uzrasta i različitih zanimanja. Svima njima postavili smo jedno pitanje: "ŠTO MI SLIJEDE O "HORIZONTIMA"?", istim u vezi: je li to list potreban za našu župu?, jesu li za dovoljni njime?, što bi najradije čitali, itd.

Ujedno koristimo priliku da se obratimo čitaocima kod kojih ovoga puta nismo bili, i da im se zbog toga ispričamo. Međutim, sami ćete shvatiti da je to, ustvari, nemoguće, prvo s toga što prostora u listu toliko nema, a drugo što nam je i vrijeme prekratko. No rješenja uvijek ima, pa ako nam želite pomoći to možete. Uzmite olovku i hartije, odgovorite na gornja pitanja i pošaljite nam. Biti ćemo Vam za hvalni, jer vaša su nam mišljenja veoma važna.

A sada, evo najzanimljivijih dijelova razgovora što smo ga vodili sa čitaocima:

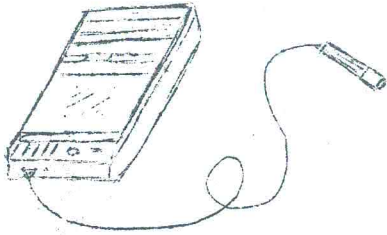
"**H**orizonte" smatram kao list koji je potreban za našu župu - rekla nam je domaćica (39) iz Bačke Palanke, majka troje djece. - Po mom mišljenju, on doprinosi vezanosti župljana. Međutim, s obzirom na njegovu namjenu - izgradnju zajedništva - ne vidim naročitog uspjeha. Naime, koliko sam mogla primjetiti, članke pišu uglavnom uvijek jedni isti, (a to su, vjerojatno, članovi uredništva). Suradnje šireg kruga čitalaca nema, a to je ono što je potrebno, i što, vjerujem, i vi želite.

- Svakako, upravo to je naša najveća želja i nada. Recite nam, možete li u tom pogledu dati neke konkretne prijedloge?

Voljela bih da mogu, ali... Razmišljala sam o tome više puta, no do rezultata nisam došla. Možda da pokušate ovakvim posjetama - češće ih priređivati, možda bi one mogle pomoći...

- Što biste najradije čitali?

Sve što ste do sada pisali, svi da mi se, i zaista ne bih mogla dati prijedlog za nešto novo, jer sam do sada naišla na sve što me zanima. Možda malo više o sukobu generacija, o odnosima nas starijih i mlađih. Stari ne razumeju mlade, mladi opet stare...

To je, ja mislim, večita tema, o kojoj se može dosta pisati.

Ljubaznoj domaćici zahvalili smo na razgovoru i pošli dalje. Pokucali smo na vrata jednog radio i TV mehaničara, (20 god.) iz Bačke Palanke. Kada nam je osobno otvorio vrata, predstavili smo se i objasnili da želimo razgovarati o "Horizontima". Kada nas je uveo u sobu, bilo nam je malo neugodno, jer smo primjetili da smo ga prekinuli u poslu, ali nije nam dozvolio ispričavanje. Ponudio nas je da sjednemo, i pitamo što nas zanima. Na pitanje što misli o "Horizontima", rekao je:

P

a, u svakom slučaju, svaka nova ideja, nov pothvat, ukoliko opravdava svoje postojanje, potrebna je i dobro je došla. Tim pri je što ova naša zajednica nije na okupu. Šta-više, mislim da je silno "razbacana", i smatram da je upravo to jedini način za komuniciranje. Zato "Horizonte" toplo pozdravljam.

- Mislite li da nešto treba izmijeniti, dodati nešto novo, možda izbaciti, ako postoji, suvišno?

- Mislim da to nije potrebno, već naprotiv, treba uzeti jedan kolosjek i vjerno ga slijediti. To, međutim, ne znači da se ne uzima ništa novoga, ukoliko je to opravdano. Ako smo prepuni ideja i inspiracija, izmena je neminovna...

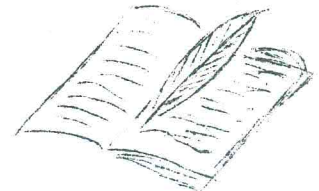
- A imate li vi kakovu ideju? - Nakon kraće pauze pokušali smo ga ohrabriti: - Samo slobodno recite, što biste najradije čitali?

- A, ja vam tu mogu reći ono što sâm najviše volim i najviše čitam. To su uglavnom putopisi, ili romani sa plemenitom sadržinom. No, jasno mi je da je za vas to nemoguće. Zato možda u zamenu, životopis kakvog prigodnog sveca, pa možda razmatranje suvremenog svećenika, ideje i koncepcije o ekumenizmu, (zbližavanje raznih vjeroispovjesti, - prim. red.).

- Pa čujte, i nije to sve baš nemoguće. A recite nam nešto o onome što smo do sada pisali. Da li se tu, po vašem mišljenju mogu naći teme za svakog - uzrast, želje...?

- Tu nemam primjedbi, jer svaki uzrast može naći nešto za sebe. Ali, ja ipak mislim da tome ne bi trebali posvećivati toliku pažnju. Mislim, ne bismo smjeli biti razmaženi i tražiti izražavanje žargonom pojedinog uzrasta, već da posvetimo pažnju onome što se htjelo reći i poručiti.

- Ako mi dozvolite, vratio bih se donekle na prethodno pitanje. Rekli ste kako biste voljeli životo pise svetaca, razmatranje suvremē

noga svećenika... Možete li to još konkretnije?

- Kako da ne, samo vi recite! Naprimjer, volio bih pročitati siže jednog sveca, aktuelnog u periodu izlaženja pojedinog broja. Neka to bude u smislu duhovne lektire, ujedno s tim, vjernik ima priliku da upozna naše velikane, i možda, posredstvom Duha Svetoga, pođe njegovim putem (?)... Zatim, razrađivao bih koncilsku obnovu na jedan uprošćen, za čitaoca prikladan način. Pa onda, upoznavanje vjernika s ulogom svećenika u duhovnom životu čovjeka, pa uloga redovnica... Ne bih propustio ni rubriku upoznavanja vjernika sa obredima i pojedinim simbolima. Naprimjer, konkretno, odakle potiče oltar, tabernakul, pa onda tajna Ispovjedi i Pričesti...

Nažalost, ovaj izvor prijedloga morali smo napustiti, jer smo imali zakazan razgovor sa još nekoliko čitalaca, a zakazano vrijeme odavno je prošlo. Moramo se na ovom mjestu ispričati nekolicini anketiranih što njihove izjave ne možemo objaviti u ovom broju, ali, vjerujte, njih je toliko da bi cijeli list njima mogao biti ispunjen. Obćajemo da ćemo u narednim brojevima nastaviti sa anketom.

A sada, da počemo jednom samostalnom zanatliji (45). Zanimljivo je da se njegov odgovor na pitanje koje se odnosi na do sada obrađivane teme sasvim razlikuje od odgovora što smo ga čuli od ovog mladića. Evo tog odgovora:

Ma šta ja znam. Nemam ja baš mnogo vremena, i ne stignem uvijek pročitati sve u "Horizontima". No, ono što sam pročitao... ne znam, ali... Ma slušajte, dajte vi malo i nas laike slušajte. Ne samo vi "visoki" ljudi. Dajte malo i nas koji nismo toliko školovani, koji se ne razumijemo toliko u te vaše gramatičke i stručne izraze. Da i mi nešto kažemo! Pa vi onda ono što ne valja izbacite, a što valja štampajte.

- Drugim riječima, mislite da je stil kojim pišemo suviše visok, i da je nerazumljiv za prosječnog čitaoca?

- Nemojte vi mene krivo razumjeti. Ne želim ja vas kritizirati. Ali, činjenica je, ako već nešto pišemo što je namjenjeno narodu, kao u slučaju "Horizonta", onda to treba pisati onako kako taj narod govori. Jer, vidite jedna starija žena uzme "Horizonte" da čita, naiđe na neku riječ koju ne razumije a koja je toliko bitna za nju da bez nje dalji tekst ne može razumjeti. I što onda...? E na to moramo obratiti pažnju. "Horizonti" ne smiju biti list samo onih "visokih" ljudi, nego i one "najniže" moramo imati u vidu. Na kraju krajeva, mislim da se za njih i piše.

- U pravu ste. U daljem radu to ćemo imati u vidu. A sada nam recite što biste najrađe čitali?

- Pa što ja znam. Rekao sam vam već da nemam mnogo slobodnog vremena, i nemam mogućnosti studioznije pročitati "Horizonte"... Pa tako, svi-

da mi se, sve što sam do sada pročitao ne zaslužuje ni malo kritike. Ali, ponavljam; trebalo bi slušati ljude. Skupiti mišljenja najrazličitijih ljudi, od onog "najnižeg" do "najvišeg", pa onda vi koji ste mjerodavni u tome nađite jedan zajednički duh, uhvatite pravac...

Pa onda, dajte nam malo humora! Ne mora uvijek biti samo problema. Ne morate samo probleme obrađivati. Jer, svi mi imamo svoje probleme i znamo kako oni izgledaju. Dajte vi nas, nakon napornog (i problema punog - prim. red.) radnog dana malo razvedrite i nasmejte, pa da mi zaboravimo na te probleme. Objavljujte malo šala. Može li to?

- Može - obećali smo, zahvalili na razgovoru, i pozdravili se sa veselim i ljubaznim domaćinom.

Kada smo slijedeću sugovornicu zapitali za zanimanje, jednostavno je slegla ramenima, rukama pokazala na radni stol pun platna pripremljenog za šivenje, i na stroj za pranje kraj koga je stajala košara puna rublja, i rekla - domaćica.

Sasvim moguće, konstatirali smo u sebi, a na glas postavili pitanje: ČITATE LI HORIZONTE?

- Da.

- Fino, sviđaju li vam se?

- Da.

- Lijepo je šaliti se, ali moramo raditi. Što najrađe čitate?

- Sve.

- Vaša djeca?

Esada ste me "uhvatili". Moram govoriti. Interesantno je, ali cijela moja obitelj rado čita "Horizonte". Kada dođem iz crkve, i donesem list, djeca ga uzmu, nađu ono što je za njih najprikladnije, i ne ostavljaju ga sve dok ne rješte one rebuse i križaljke. Moj muž, vidim, nađe nešto za sebe, pa i ja, svakako. Teme koje obrađujete stvarno mi se dopadaju, i u-istinu ne znam što bi još moglo da se piše, a da se ne ponavlja ono što je već pisano. A treba da pišete. "Horizonti" su sa našu župu itekako potrebni. Pomoću njih mi se zbližavamo, upoznajemo. Iz njih saznajemo o onim događajima za koje možda nikada ne bi ni čuli. Ne, bez laskanja, mnogo se zalažete, i mnogo ste doprinjeli.

- Hvala. Vidim, niste škrti na komplimentima, a ni na riječima također. A sada jedno malo neprijatno pitanje. S obzirom na zadaću koja je pred nama, i s obzirom na ono što smo do sada postigli, da li, po vašem mišljenju, treba nastaviti sa radom, ili možda prekinuti?

- Pa što vam pada na pamet? Zar vi i o tome mislite? Ne, o nekom prekidu ni govora ne može biti. Pa mi župljani smo već navikli na taj

list. Čast Kani i Glasu Koncila. Interesantni su to i dobri listovi, ali "Horizonti"... Pa to je nešto naše, za nas se radi... I sad da se odjednom prekine. Pa to bi za nas bilo jako veliko razočarenje. Mislim, mi jedva čekamo da list izađe.

- Ako je tako, onda mi odgovorite na još samo jedno pitanje. Treba li možda češće da izlazi?

- Ja mislim da to zavisi i od novosti. Ne može se izdavati mjesečno ili čak dvotjedno, ako se nema što pisati, ako nema novosti. Međutim, ako bi nekada i bilo, to je opet veliki napor za vas koji ga radite. Prema tome, mislim da je sadašnji termin sasvim dovoljan.

RAZGOVOR VODILI:

Estera BODOR i
Đuro HORVAT

SUKOB GENERACIJA

Kad jedna djevojka - tinejdžerka - kaže da su njeni roditelji konzervativni, strogo patrijarhalni, da je ne razumiju, s njima se ne može uopće razgovarati, i sl. onda se tu radi o sukobu generacija.

Kad jedan otac (ili mati), kaže da je njegova kćer neposlušna, prgava, da samo misli na "mačkarenje" i na igranke, a pos'o ni da priviri; da u njegovo doba to nije bilo tako; onda je to sukob generacija.

Taj, tako često rabljeni termin krije u sebi više značajki, a uzrokovan je od različitih faktora, te s toga zavrijeđuje da se malo o njemu piše (i razmišlja), kao o NAŠOJ TEMI. Sukob generacija je sukob roditelja i djece, sukob osoba koje potiču iz različitih vremena a time su različitih stavova, mišljenja, zadojeni različitim predrasudama, itd.

Društvo u posljednje vrijeme vrlo snažno napreduje. Svjedoči smo stalnih promjena, kako u tehničko-tehnološkom, tako i u svim drugim smislovima - kulturnom, umjetničkom, religijskom. I generacijska razlika od dvadesetak godina čini jedan ogroman jaz, vrijeme u kome se štošta dogodilo, kada su mnoge tekovine nestale, a nove se pojavile. Nova generacija drukčije misli i osjeća, važnije su joj druge vrednote, drukčijim stvarima se raduje... Zbog toga neminovno dolazi do opreka, suprotnosti, do sukoba sa starijim generacijama, sukoba koji mogu poprimiti najrazličitije kvalitete; od jedva izraženog nezadovoljstva, do krajnje mržnje i ignoriranja.

To bi se sve moglo nazvati jednim izvorom sukoba generacija.

Drugi je više psihološke prirode. Iz malog dječaka koji je privržen svojoj majci, razvija se, u drugoj fazi, dječak koga sve više zanima kolektiv, grupa, klapa istogodišnjaka, njegovih drugova, s kojima je on stalno; sve što radi radi u toj zajednici. Tu već dolazi do otuđenja od roditelja iako taj rascjep ne osjeća se u velikoj mjeri, pa je to još uvijek "mamin i tatin sin".

Međutim, sa četrnaestom - petnaestom godinom (čuveno ime - pubertet), dječak se sve više mijenja. Manje ga zanima klapa drugih dječaka, zatvara se u sebe, povlači u svoju sobu i čita, i razmišlja. Sklon je ispadima različitih vrsta, ali sada oni imaju svrhu da ga potvrde kao ličnost; tako se on osjeća velik, odrastao.

To povlačenje u sebe ima jednu svrhu; biti svoj i kao takav moći se pokloniti drugoj osobi - djevojci - a to je ljubav. Tek kad postanemo svoji, i sami, možemo se potpunoma dati drugima. Sjetimo se da je i Krist ostao sam: "Bože, Bože, zašto si me ostavio", ostao je sam i tako se predao Bogu. Na ovaj način dječak postaje mladić, odrastao. Međutim, zbog inertnosti, roditelji ga i dalje smatraju svojim malim dragim dječakom, tepaju mu "sinko moj, zlato moje" itd. Tu leži sukob.

Isto je i sa djevojkama. One već uistinu postaju djevojke. Više ih ne zanima društvo drugih djevojčica - drugarica. One bi da imaju svog dečka. A za roditelje one su još uvijek male curice koje se drže mamina skuta. Zato te obostrane netrpeljivosti, nerazumijevanje, izlasci - neizlasci, šminkanje - nešminkanje, "u moje vrijeme..." Zato sukob.

Vremenom sukob nestaje. Obično se stariji pokuku shvatajući "da je njihovo vrijeme prošlo". Kadkad to i ne biva tako. Dijete se toliko utopi u život svojih roditelja da nikada ne postaje svoja, prava osoba.

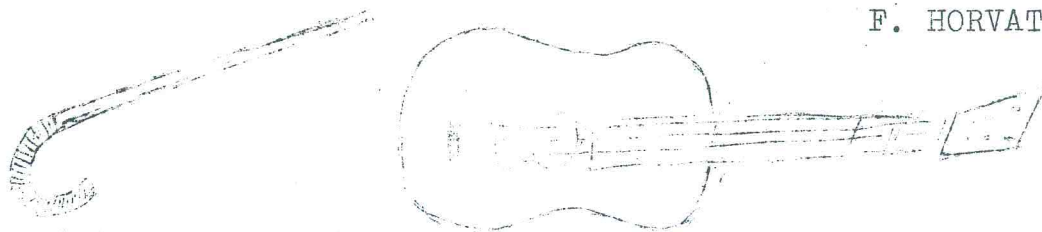
Mogli bi se na kraju zapitati, a gdje je tu izlaz. Da li se može izbjeći taj sukob. Po mom mišljenju - može.

U procesu odgoja djece, još u najranijem djetinstvu treba uspostaviti jedan drugačiji odnos prema djeci. To stvarno treba biti odnos, dijalog, a ne autoritet batine, pakla i drugih zlih vila. Roditelj - prijatelj lakše će se sroditi s djetetom. Lakše će stjecati njegovo povjerenje; lakše će se neke stvari objašnjavati nego što je bilo prije, (naprimjer sex). Tu veliku ulogu mogu odigrati škola, Crkva (župnik), ako i jednu i drugu strane vodi pravim putem. (Strane su roditelji i djeca - prim. red.)

Znati odabrati pravi put, to je bitno.

Možda bi i ovaj članak mogao što u tom smislu pomoći. Ako što nije jasno, ili želite više, pišite na adresu uredništva.

F. HORVAT

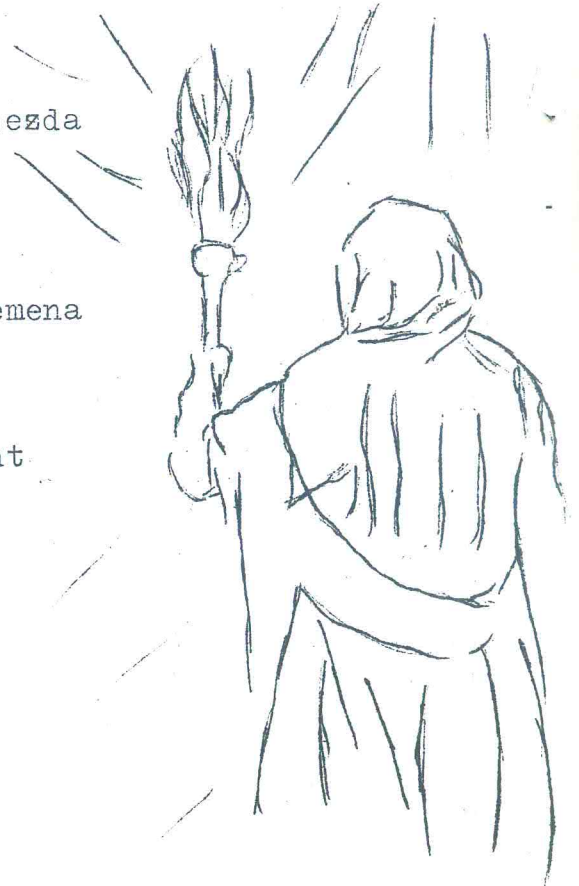

TRAŽENJE

zamračeni svodovi
 da li promišljate o mojim
 svjetlima i tminama
 vi ste tako tamni
 tako svjesni svoje odgovornosti
 nalazite se iza najudaljenijih staza
 misli
 iza svih proučavanja i uvjeravanja

naslućujete se
 povrh svakog mora
 u visinskom kretanju zvijezda
 vi nosite u sebi sliku
 nedokučivu mojem oku
 Hoću znati predmet vašeg posjeda
 skrivate u maglici prostora i vremena
 nešto iznad toga
 nešto iznad svega
 ponovno ću vratiti oči na horizont
 nekadašnjih svojih gledanja
 izreći novu riječ
 koja će biti opet moja
 kad mi se vrate ruke i ktijenja
 iz tuđine
 postat ću spokojan i pažljiv
 približit ću se svojem mišljenju
 gledat ću u oči svojim očima
 zaboravit ću put pokraj sebe
 vraćen sa zgarišta izgorjelog zanosa

(od nepoznatog autora)

SA SASTANKA OBITELJI NAŠ IZVJEŠTAČ PORUČUJE

Osnovna potreba dje- te je - ljubav

U "Horizontima" ste već čitali o značajnoj obljetnici koju je ovih dana proslavio naš župnik - desetogodišnjica misništva. U sklopu proslave tog malog jubileja, održan je, 30. srpnja (nedjelja) sastanak obitelji, a već ranije su održani sastanci članova Pastoralnog vijeća i omladine.

Za datum sastanka obitelji nije slučajno uzet 30. srpnja, jer se baš na taj dan navršilo 30 godina od smrti Sluge Božjega, o. Leopolda MANDIĆA, svetog čovjeka, po čije poticaju, ideji i zagovoru, da nas u svijetu, (a i kod nas u Sremskoj Kamenici, doduše na nešto drugačijoj osnovi), počinju da nisu odgojni domovi novoga tipa, zasnovani baš na obitelji i značaju obiteljskog ozračja za odgoj djece. Druga stvar, da se u suvremenoj organizaciji poduzeća počinje sve više voditi računa o psihičkim potrebama ljudi, a to je, da se osnivaju manji kolektivi, gdje se ljudi poznaju, postaju prijatelji, međusobno si pomažu. Drugim riječima, stvara se obiteljska atmosfera, (usp. Hotornski eksperiment od Eltona Moja)

Kratku besjedu o o. Leopoldu održao je župnik. Samom sastanku prisustvovali su članovi obitelji iz grupe za apostolat obitelji iz Bačke Palanke, a bili su prisutni i gosti iz Sl. Broda, Sombora i Pule. Bili su to ljudi vrlo različiti po profesiji, - od radnika do doktora, - ali zajedničko im je jedno: vjera u Isusa Krista. Sastanak je počeo oko 15 sati zakuskom. Tako, uz voće, kolače i pića spontano se razvila diskusija, razgovor o obitelji, o problemima koji se tu javljaju.

Jedna od glavnih tema je bila odgoj djece, i to posebno odgoj djece u mnogočlanoj obitelji. Jer, tu su bile prisutne uglavnom obitelji sa više djece: šest, osam... Naglašeno je da je obitelj osnovna stanica društva, i da se nju mora učiniti što zdravijom.

U trci za životnim standardom i bjeloslavjskim pomodnostima (trenutni znak visokog životnog standarda - prim. red.), roditelji često zaboravljaju osnovnu potrebu djeteta - ljubav. Jer, nisu važne ni super moderne igračke, ni sve udobnosti ako dijete vidi svoje roditelje sat u jednom danu, uvijek užurbane, nervozne. Rečeno je da je najveća ljubav pokloniti nekome život. Pri tome, treba voditi brigu o savjesti. Ne bi smjelo biti više djece, nego što ih se može odgojiti u jednom ispravnom, kršćanskom duhu. Kao što voćki ne vrijedi mnogo ako donese bogat rod, a ne može ga održati, pa on otpadne i istrune.

Život jedne mnogočlane obitelji po mnogočemu je težak. Javno mnijenje nije joj naklonjeno. Tu su materijalne teškoće, žrtve druge vrsti.

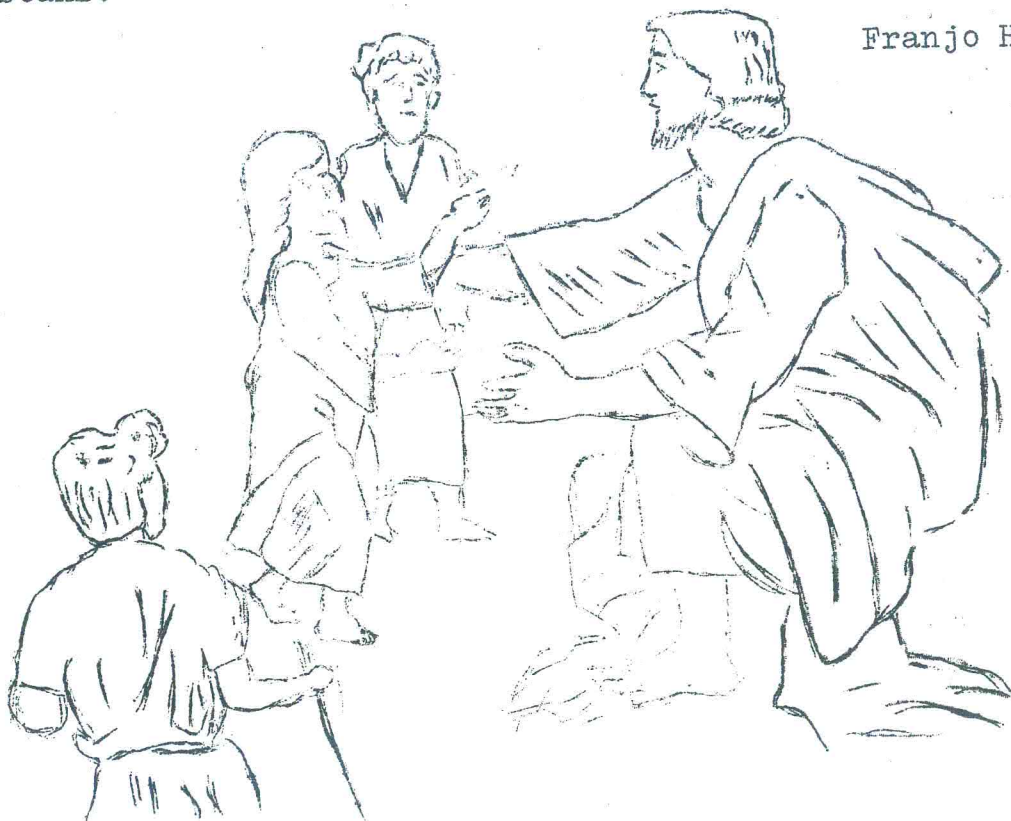
Djeca se odgajaju u duhu međusobne ljubavi i potpomaganja. Ali, naglašeno je, ne smije se pretjerivati. Ne smije se od djece stvarati robote, ona moraju biti djeca sa svojim porocima, nestašlucima, samoinicijativna. Dijete se veoma raduje onomu što je samo stvorilo. Ono se uči da voli i cijeni sitnice, jer život čine baš te sitnice. Živjeći tako svoj život, djeca koju odgajamo i nas same odgajaju. Tek sa njima, i sami roditelji mogu opstati kao jedinke.

Druga važnija tema je bila - apostolat obitelji. Kako približiti, vratiti Kristu one obitelji koje su na njega već zaboravile? Tu je naglašena uloga onih koji su već shvatili ljepotu Evanđelja. Da oni svojim primjerom, molitvom i riječju utiču na odlutale. Veoma je važna uloga molitve. Ali, ne sastoji se sve u njoj. Da su sv. Petar i Pavao bili i najveći vjernici i duhom potpunoma približeni Kristu, a da nisu izrekli i napisali ništa o toj svojoj vjeri, i mi, vjerojatno, danas ne bismo bili vjernici, ne bismo poznavali Krista.

Veoma je važno upoznati Krista. Nije moguće upoznati Krista, a ne voljeti ga. Jedino snažna Kristocentričnost se spasiti Crkvu krize.

Govoreno je o ulozi obitelji u široj vjerskoj zajednici. Svoje potencijale (mogućnosti) moramo usmjeriti u tom pravcu da čitava vjerska zajednica odiše jednim obiteljskim ozračjem.

Zatim su pomenute neke akcije koje se provode kod nas (u našoj zemlji - prim. red.), studenti koji su išli pomagati obiteljima, siromašnim i mnogobrojnim; obdanište koje je osnovano u Sl. Brodu gdje časne sestre čuvaju djecu zaposlenih majki, i dr. Rečeno je da se na ljubav ne smije gledati kao na koristoljublje, i da žrtva iz ljubavi i nije žrtva, jer poprima jedan novi kvalitet, naime tako postajemo kršćani.

Franjo H.

KUTAK ZA ENIGMATE

Uređuje: Šandor VEČERA

Križaljka

1	2		3	4	5	6	7		8	9
10			11						12	
13		14								
16			17					18		19
20			21		22		23		24	
25							26	27		
28						29				

VODORAVNO:

- 1.) Blagdan Marijina uznesenja;
- 10) Francuska lična zamjenica;
- 11) Islamsko sv. Pismo;
- 12) Znak za rodij;
- 13) vrelo, vruće;
- 18) poseduje;
- 20) 23. ili 6. slovo azbuke;
- 21) silan vjetar;
- 24) dio konjske opreme;
- 25) dva ista samoglasnika;
- 26) Pokret zemljišta;
- 28) ogledalo;
- 29) Muzički instrument;

OKOMITO:

- 1) Čovjek koji je u svome radu dostigao najviši stupanj majstorstva;
- 2) Strano žensko ime;
- 3) Englesko muško ime;
- 4) Grad u Boki Kotorskoj;
- 5) vrst papagaja;
- 6) izabrani dijelovi vojske;
- 7) lična zamjenica;
- 8) prvoredan;
- 9) uzvik;
- 14) oznaka za vrst vitamina;
- 15) lična zamjenica;
- 17) Njemačko muško ime;
- 19) ovamo;
- 22) dio kuće;
- 23) otmjen;
- 27) prijedlog

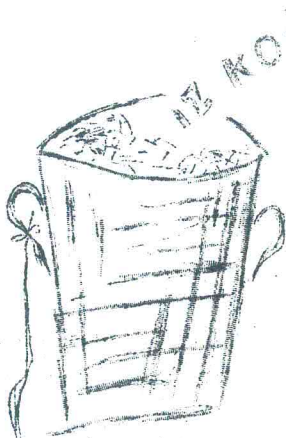
IGRA PRVIH SLOVA

1									
2									
3									
4									
5									

Kad prazne kvadratice popunite slovima koja su odgovori na donja pitanja, u uokvirenom dijelu dobiti ćete ime jednog objekta bez koga se ni jedna crkva ne može zamisliti.

- 1./ Žensko ime (obično ga dobija 8. dijete)
- 2./ Vika, buka
- 3./ Svetohranište
- 4./ Kainova žrtva
- 5./ čuvenost, dobar glas

GLAVNOG UREDNIKA

Čistio sam ja u svome životu već mnoge kancelarije, i vid'o mnogo štošta, ali što se sve nađe u ovoj kancelariji našeg uredništva, pa to je da ne vjeruješ. Eto, neki dan nadjem ja tako u onom košu gdje naš glavni urednik baca svašta, jedan papir, onako običan, istrgnut iz neke školske teke, i na njemu napisana jedna pjesmica. Ne znam već šta je sve pisalo u toj pjesmici, samo znam da je bila jako lijepa. Pa kako i neće kad je napiše dječak, pobožan, i koji voli svetu Bogorodicu, pa onda možete misliti kakva je pjesmica. Evo, samo jedan dio iz nje koji sam zapamtio:

Hvalimo Mariju,
Molimo Mariju,
Volimo Mariju.
Ona će voleti nas.
Ona će se moliti za nas,
Ona će ljubiti nas,
Moliće Boga za nas,
za nas i naše spašenje;
Jer ona je blažena Djevica,
Jer ona je voljena Kraljica,
Jer ona je majka našeg Isusa -
Majka Isusa i svijetu nas!
Zato je hvalimo...
Zato je molimo...
Zato je volimo...
Zato je ljubimo...

Eto, tako veli taj mali Miško. I veli u nastavku, da bi želio da se ta pjesmica objavi, što je uredništvo pisalo da čitaoci pišu i da surađuju, pa kaže on eto hoće da surađuje.

Što je taj mali Miško skrivio našem uredniku, ili zašto mu se ta pjesmica nije dopala, ne znam. Samo znam da je nije dao tiskati. Ja sam odmah uzeo "Horizonte" da vidim, pa sam ih džaba pročitao cele, ali Miškove pjesmice ni od korova. A baš ima u njima svakoja-kih pjesmica i štiva, koji ni malo nisu toliko pobožni kao ta pjesmica, ili, možda je to smetalo našim urednicima.....?

Fas čistac

VIJESTI

MLADI
ČESTITAJU
JUBI-
LEJ

Dana 9. VII ove godine naš župnik, Lazar Ivan Krm-potić, slavio je deset godina misništva. U njegovu čast tim povodom održana je prigodna svečanost u župnome stanu. Među brojnim svećenicima, koji su prisustvovali kao gosti, svečanosti su prisustvovala i dva mladomisnika, Ivan Sabatkai i Stjepan Bošnjak iz Vajske. (O njihovim mladim Misama pisali smo u prošlom broju.) Od gostiju, tu se nalazilo i nekoliko župljana.

Omladina bačkopalanačke župe željela je na svoj način župniku žestitati jubilej, i tako mu ga ostaviti u lijepoj uspomeni. Za tu priliku, nekoliko mladića i djevojaka priredilo je jedan kraći recital. Sastojao se od nekoliko pjesama Josipa TIMUNOVIĆA, među kojima su "Adoracija", "Nesmirenosti neke", zatim je bilo i nekoliko pjesama župnika iz Futoga, Marka VUKOVA: "Svećenik", i nekoliko pjesama naših mladih, kao što su: "Pjesma o jednom čovjeku", i dr. Neke pjesme izvedene su uz pratnju električne gitare.

Osim pjesama, recital je obuhvatao i prigodna čitanja iz Biblije: 40. psalam i jedan odlomak iz Knjige Mudrosti. Da bi recital bio nekako naznačen, počeo je i svršio sa dvije melodične pjesme.

Potrebno je napomenuti da je organiziranje ovoga recitala pomogao župnik iz Futoga, kome ovom prilikom, preko našeg lista "Horizonti", još jednom zahvaljujemo.

PROMETNA
NESREĆA KOD
VAJSKE

Naši mladići i djevojke, koji su u nedjelju, 2. jula ove godine u Vajskoj prisustvovali mladoj sv. Misii mladomisnika Ivana i Stjepana, a poslije Mise za mladomisnike i župljane Vajske priredili kraći program, po povratku kući doživjeli su tešku prometnu nesreću, u kojoj su teško povređeni Franjo UHLARIK i Janoš PETROVIĆ, obojica iz Bačke Palanke. Drago PETROVIĆ (Bač. Palanka), i Ivica AVGUSTINOV iz Vajske, zadobili su samo male povrede - nekoliko ogrebotina - te su otkinutim ukazanoj prvoj pomoći (u zdravstvenoj stanici Bač), pušteni kući. U nastradalim kolima bio je i jedan naš urednik, Šandor VEČERA, koji je također zadobio samo male

povrede - ogrebotine.

Franjo i Janoš, u vrlo teškom i kritičnom stanju, odmah su preneseni u bolnicu u Novom Sadu, gdje je u tvrdeno i njihovo pravo stanje: kod Franje više-struki prijelom karlice i unutrašnje krvarenje, a kod Janoša prijelom desne šake i manji potres mozga. Obojica su zadržana na liječenju. (Janoš se relativno brzo oporavio, i dok ovo pišemo, saznajemo da je pušten iz bolnice.)

Načinili bismo veliki propust ako sada ne bi napisali i nešto više o svijesti naših župljana za pomoć bližnjemu. Naime, odmah pošto su nam iz bolnice javili da je za Franju potrebna veća količina krvi, šestoro mladića i djevojaka naše župe, i dvije časne sestre dobrovoljno je dalo svoju krv. Kako smo u bolnici saznali, 22 člana radnog kolektiva u kome je zaposlen Franjo, također je dalo krv. Nažalost, nismo uspjeli dobiti njihova imena da objavimo, jer su oni uporno željeli ostati anonimni, stalno ponavljajući: "Samo smo činili svoju dužnost prema kolegi i prijatelju..." U Franjino ime, hvala im.

Na kraju samo da napomenemo da se i Franjo sada relativno dobro osjeća, te mu ovom prilikom želimo što skorije ozdravljenje.

U međuvremenu, dok smo spremali i uređivali ovaj broj, dobili smo obavijest da će Franjo uskoro biti otpušten iz bolnice, na kuću njegu. Sada se nalazi kod časnih sestara, i relativno se dobro osjeća.

STOPEDESET GODINA CRKVE MARIJINA UZNESENJA U ČELAREVU (1822 - 1972)

II

IZGRADNJA I ULJEŠAVANJE DANAŠNJE CRKVE

Nažalost, kroničari i povjesničari bili su veoma škrti u svojem izvještaju o samoj gradnji, tj. o učešću naroda u gradnju crkve. Nakon što je zabilježeno da je najveći dio troškova oko gradnje nove crkve ponio novi vlasnik imanja Josip Polimberger, za koga tvrde da je bio veoma pobožan i savjestan čovjek, zabilježeno je da je nacрте za gradnju crkve i oltara dao budimpeštanski arhitekt, Josip Ditrich, a da je radove izveo graditelj Gottfried (Bogomir) Hensch u relativno veoma kratkom roku. Građevina je već u jesen is-

te godine, tj. 1822. završena, tako da je somborski župnik i prepozit Franjo Wagner, 15. 10. obavio svečani blagoslov nove crkve, u ime tadašnjega nadbiskupa Petra Klubišicki-a, u prisutnosti velikog broja crkvenih dostojanstvenika iz južne i zapadne Bačke, kao i predstavnika vlasti. Uobičajena bula, koja se stavlja u temelje ovakvih objekata počinje ovim riječima, a napisana je na latinskom jeziku: "Honoribus Gloriosae In Coelos Assumptae Dei Parae Virgini Sacer". U buli stoji zabilježeno da je općom Crkvom upravljao papa Pio VII, pomjesnom crkvom, tj. nadbiskupijom kaločko-bačkom, upravljao je nadbiskup Petar Kolubišicki, dok je župnik mjesta bio Antun Himmelberg, mjesni bilježnik Josip Uhlarik, a mjesni sudac Mihael Weinmüller. Već sama činjenica da je ovako lijepa i velika građevina nikla za nepunih sedam mjeseci, govori nam da je to neizvodljivo, ako se ne pretpostavi da je vjerni narod obilno sudjelovao kod izvođenja tih radova. No, to izričito ne možemo tvrditi. Ali, naredna poglavlja povjesti novoga hrama svjedoče o divnoj požrtvornosti malih pobožnih duša, udovica i mjesnih učitelja, koji među pukom brižljivo sabiru "udovičke priloge", kojima iznutra uljepšavaju mjesto svog sastanka s Bogom. Tim prilozima je izgrađen glavni oltar i propovjedaonica. Dok su svojim izdašnjim prilozima neke osobe iz puka nabavljale pojedine predmete za novu crkvu, u isto vrijeme stare orgulje iz porušene, prenesene su u novu crkvu. Radove je izveo majstor iz Apatina, Gašpar Fischer.

Mladi umjetnik, Josip Kliegel, daljnji rođak vlastelina Marffy-a, napravio je za čelarevsku crkvu sliku Marijina Uznesenja, koja je bila, zapravo, početak njegove umjetničke karijere. Zajednica mu je nabavila boje i ostali potrebni materijal, a on je trud prikazao kao dar Bogu. Ova je slika bila svečano blagoslovljena 23. 10. 1823. godine, i služila je sve do 1857. godine. Te je godine nadbiskup kaločki, Josip Kunst, poklonio župi sliku koja i sada stoji poviše glavnog oltara. Staru, pak, sliku, župska je zajednica poklonila Titelskoj crkvi, u kojoj se i danas čuva.

U isto vrijeme uređuje se i kapela kod ulaznih vrata, koju nazivamo "Božji grob". Djelotvorna kršćanska ljubav je inventivna. Pojedinci, kao da se natječu sa vlastelinom i cijelom zajednicom. Nabavlja se potrebna crkvena garderoba odijela, predmeta potrebnih za bogoslužje. Godine 1830. nabavljena su tri nova zvona iz livnice Heinrich-a Eberhard-a, i to jedno na račun vlastelina Nikole Beserdi-ja, a ostala dva na račun vjernog puka. Dvije godine kasnije, zala- ganjem vlastelinstva, na crkvi je napravljen veliki sad, koji je bio u upotrebi sve do drugog svjetskog rata. Bilo je to za ono vrijeme velika blagodet civilizacije koje je vlastelinstvo pružilo svojim siromašnim najamnicima.

Godine, 1832. župnik Antun Himmelberg biva premješten u Gajdobru, za župnika i dekana, a nasljeđuje ga mladi svećenik, Antun Uhlarik, koji svega dvije godine vodi čelarevsku župu. Umro je u Čelarevu u 34. godini života. Pokopan je na župskom groblju. Naslijedio ga je, kao privremeni upravitelj župe, Mihael Botka, koji svega pet mjeseci upravlja župom. Poslije njega dolazi za župnika Johan Schve- rer, koji je sve do 1864. godine vodio župu, a tada je postao vikar katedralne. Bio je to čovjek, kako bilježi kroničar, širokog i očin- skog srca, sa pune snisla za socijalnu pravdu. Zauzimao se za siro- mašni življ, prema kojimase odnosio kao pravi otac. Na prosvećivanju svojih župljana radio je neobično mnogo. Organizira uz pomoć mjesnog učitelja tečajevu za odrasle. Izdao je i molitvenik na njemačkom je- ziku, "Die Andacht des katolischen Christen". U njegovoj ostavštini

ostao je lijepi broj pjesama, koje nikada nisu ugledale svjetlo dana. Svakako, ime ovoga svećenika trajno će ostati u povjesti ove župe.

Naslijedio ga je Karlo Werner, svećenik, koji je najdulje upravljao čelarevskom župom (43 godine). Za njegovo vrijeme preoređen je "Božji grob", koji je poprimio svoj današnji izgled. 1875. godine, zauzimanjem župnika obnovljen je krov na crkvi, a toranj, koji je imao malu kupolu od 2,5 metara, dobio je daleko estetski oblik, koji se je bio zadržao sve do 1965. godine. Tada je izgorio. (Još iste godine sagrađen je današnji toranj, koji je za nekoliko desetaka centimetara niži, i nešto malo širi od prijašnjeg).

1878. godine nabaljen je sporedni oltar Srca Isusova. Dje-
lo je to bečkog umjetnika, Josipa Kestlera. Slika je pomalo neobična. U sredini je Krist Gospodin koji pokazuje na svoje srce, a pokraje njega kleče presveta Djevica i sv. Josip. Taj oltar je prigodom restauracij~~e~~ crkve, za stopedeset-godišnji jubilej pretvoren u krstionicu, dok je stol oltara uzet kao podnožje oltara prema puku. Godine 1883. nabavljene su klike križnoga puta, i uvedena je pobožnost križnoga puta. Desetak godina kasnije, nova vlastelinska obitelj Lazara Dunderskog poklanila je crkvi špilju Gospe Lurdske, što je vrijednom dušobrižniku dalo povoda da uvede i moljenje krunica i bratovštinu "živa krunica" koja je brojila 28 "vijenaca".

Tako je, eto, crkva Marijina Uznesenja uređena velikom ljubavlju vjernika, pastira i vlastelinstva - dočekala zoru XX vijeka.

ČELAREVSKA CRKVA U PRVOJ POLOVINI XX STOLJEĆA

Nakon umirovljenja župnika Karla Wenera, upravu župe je preuzeo mladi kapelan iz Gajdobre, Franjo Heitzman, kao privremeni upravitelj. Za relativno kratko vođenje župe, ovaj je dušobrižnik učinio veoma mnogo na kulturnom i humanom uzdizanju župske zajednice, kao i na produbljivanju religiozne svijesti. O ~~some~~ svjedoče njegova kratkotrajna nastojanja oko počivanja nivoa školsk~~tv~~a nastave, kako religioznog, tako i znanstvenog, te akcija za pomoć siromašnijim obiteljima koju je materijalno osigurao specijalnom sabirnom akcijom među vjernicima u tada poznatoj akciji "Kruh sv. Ante za siromašnu braću". Od 1907 - 1921. godine, podjeljeno je iz te kase oko 40.000 Austrijskih kruna, kao pomoć siromašnoj braći. Sa posebnom je pažnjom primljen gest mladoga upravitelja kada je za prilično hladu crkvu nabavio tepihe, koji su još i danas u upotrebi. Iste godine je vlastelin Lazar Dunderski, na zauzimanje mladoga dušobrižnika temeljito renovirao crkvu iz vana, te temeljito obnovio prilično dotrajalu, i šindrom (drvenim pločicama) pokriveni krov. Tom je zgodom postavljena gotovo na cijeloj površini krova nova građa, i krov je pokriven eternit pločicama. Tako se za ovog mladoga čovjeka može reći da je u kratkom vremenu učinio veoma mnogo.

Iste godine, (1907.) dolazi za župnika Josip Jauch i ostaje do svoje smrti, 1921. godine. Za vrijeme njegova vođenja župe, crkva sve više dobiva one konture koje su se zadržale sve do naših dana. Kao jedno od prvih svojih pastoralnih akcija, župnik Jauch uvodi bratovštinu Presvetom Srcu Isusovu, nabavlja kip Srca Isusova, te nastoji da puku što više približi i dublje usadi hvale vrijedno štovanje Kri-

stova Srca. Još iste godine svečano je uzvučeno jedno zvono na toranj. Jedno od najvećih djela koje je za svoje vrijeme učinio župnik Jauch, jest temeljita obnova crkve iznutra. 1911. godine župnik je sklopio ugovor sa dva budimpeštanska majstora o restauraciji crkve iznutra. Sve drvene predmete trebalo je stilski i po boji učiniti jedinstvenim. To je i učinjeno, i to ne bez uspeha. Bogata pozlata svih dekorativnih predmeta dala je cijeloj crkvi jedinstven izgled. Malanje je sa lijepim slikama na stropu dalo jedinstvenost cijelom objektu. Vrijeme, svakako je ostavilo svoje tragove i na ovom djelu, no i danas, nakon 60 godina, djeluje veoma skladno i ukusno. Nakon uspješne obnove crkve, župnik je organizirao prve pučke misije. Kroničar bilježi da su misije veoma dobro uspjele, te da su bile održane u decembru 1912. godine.

O zbivanjima kasnijih godina nemamo puno podataka. Jedina zabilješka je da su u ratnom stanju 1916. godine tri zvona sa tornja župne crkve odnesena. 1912. godine, u 47. godini života, umire župnik Jauch, a u toj službi naslijeđuje ga Ignacije Resch.

Kao jedan od prvih zadataka, koje si je novi dušobrižnik postavio, bila je nabavka novih zvona. U poslijeratnoj ekonomskoj krizi sam je obilazio svoje vjernike, potičući ih da velikodušno prihvate ovu akciju. Ta njegova nastojanja urodila su uspjehom. U njegovoj organizaciji prošla je proslava stogodišnjice opstanka crkve 1922. godine. Kao vidljivi znak te proslave bilo je podizanje lijepog mramornoga stupa sa kipom presv. Trojstva. Taj kip je bio postavljen tačno ispred crkvenih vrata, i tamo je ostao sve do 1966. godine kada je prenesen u crkveno dvorište, radi postavljanja spomenika Zdravku Čelaru. Prijenos je izvršila mjesna zajednica uz suglasnost biskupskog ordinarijata u Subotici.

Vrijeme svoga župnikovanja dr Resch je upotrijebio u prvom redu u pastoralne svrhe. Pokraj rjedovite pastve njemačkog pučanstva, on u svojim nastojanjima želi pomoći novodoseljenim radnicima iz Srijema, koji su bili pretežno mađarske nacionalnosti. Katehizira ih, čak jedno vrijeme uvodi Misu na mađarskom jeziku, ali se to nije dugo održalo.

Bio je veliki prijatelj prirode, posebno se, u slobodnom vremenu, bavio povrtarstvom i odgajanjem voća. Sam je bio doktor prirodnih znanosti. Zdravstveno stanje mu se stalno pogoršavalo, tako da već 1936. godine dobija kapelana, koji je uglavnom prihvatio teret pashve. Bio je to početak duhovnog procvata čelarevske župske zajednice.

(NASTAVAK U SLIJEDEĆM
BROJU!)